ONDERZOEK:

Moorslede, Domein Grimmertinge

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	
Programma van Maatregelen	✓

©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

INHOUDSOPGAVE

1 Situering binnen het archeologietraject 2
2 Inhoud en opbouw van het document 3
3 Bijlagen..... 3

1 Situering binnen het archeologietraject

HUIDIG ONDERZOEK	**een archeologienota in een regulier traject, bestaande uit een bureaustudie en een proefsleuvenonderzoek**
ADVIES	**Geen verder onderzoek**

Het huidige onderzoek situeert zich binnen het archeologisch traject als volgt:

Traject	Soort rapport	Soort onderzoek
Regulier traject	Archeologienota	Bureauonderzoek
		[redacted]
		Vooronderzoek met ingreep in de bodem
[redacted]	[redacted]	[redacted]
		[redacted]
	[redacted]	[redacted]

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	+
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	+
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	+
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

Dit document is een melding van het voornemen om een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren, hierbij zijn nog geen bijlagen opgenomen. De bijlagen, zoals grondplannen en de inventaris, zullen worden toegevoegd aan de archeologienota na de uitvoering van de prospectie met ingreep in de bodem. Het voorliggende document zal dan voorzien zijn van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	*Inventaris (plannen, sporen, foto's)*
BIJLAGE 2	*Kaarten op A4, A3 of A2 (alle-sporenkaarten, TAW-kaarten, ...)*
BIJLAGE 3	*Foto's van de vlakken, sporen, profielen, archeologische objecten*
BIJLAGE 4	*Tekeningen (putwandprofielen)*
BIJLAGE 5	*Dagrapport(en) veldwerk*
BIJLAGE 6	*Rapport munitiebegeleiding*

ONDERZOEK:

Moorslede, Domein Grimmertinge

ONDERDEEL	1

Administratieve fiche/~~Privacyfiche~~

©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

INHOUDSOPGAVE

1 Situering van het onderzoek 2
2 Projectcodes 4
3 Betrokken actoren 4
4 Bewaring van de data 5

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart. 3
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de IOED's. 6

1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Moorslede	
Deelgemeente	nvt	
Straat en straatnummer	Iepersestraat 52h – Molenstraat z.n.	
Kadastrale situering	Sectie	E
	Afdeling	1
	Percelen	849E, 864M, 864N, openbaar domein
Lambert 72-coördinaten	N	X: 57364,212 x Y: 176468,128 m
	Z	X: 57403,238 x Y: 176271,01 m
Oppervlakte	10064,7 m²	1 ha
Oppervlakte bodemingreep	10064,7 m²	1 ha
Datum van toekenning van de opdracht	11 december 2018	
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.	
Opgemaakt volgens CGP	Versie 3.0	
Duur van het onderzoek	7 werkdagen	
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	[redacted]	

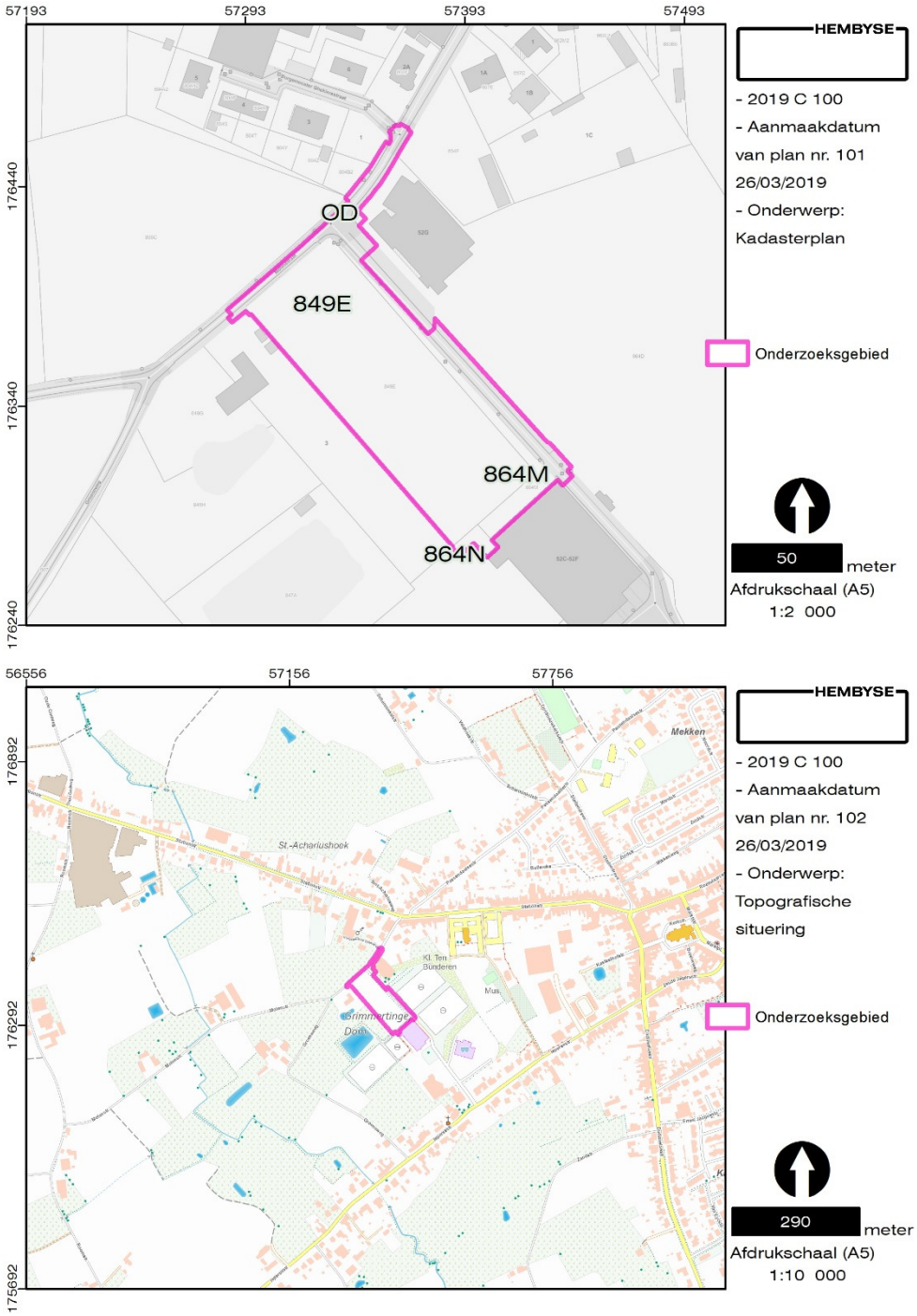

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.

2 Projectcodes

Bureaustudie	2019 A 111
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennende boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	2019 C 100
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	MOO-GRI

3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	Willem Hantson (BIERADAR)	
Initiatiefnemer (privacyfiche)	[redacted]	
	[redacted]	
	~~Privaatrechtelijk~~	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	~~Verkaveling van gronden~~

4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2019
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	71
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2019. *Resultaten van het archeologisch vooronderzoek op het Domein Grimmertinge te Moorslede*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 71, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	[redacted]
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BVBA (tijdelijk depot)
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BVBA
Bevoegde IOED	BIERDAR
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	(Nog) geen erkend depot van toepassing

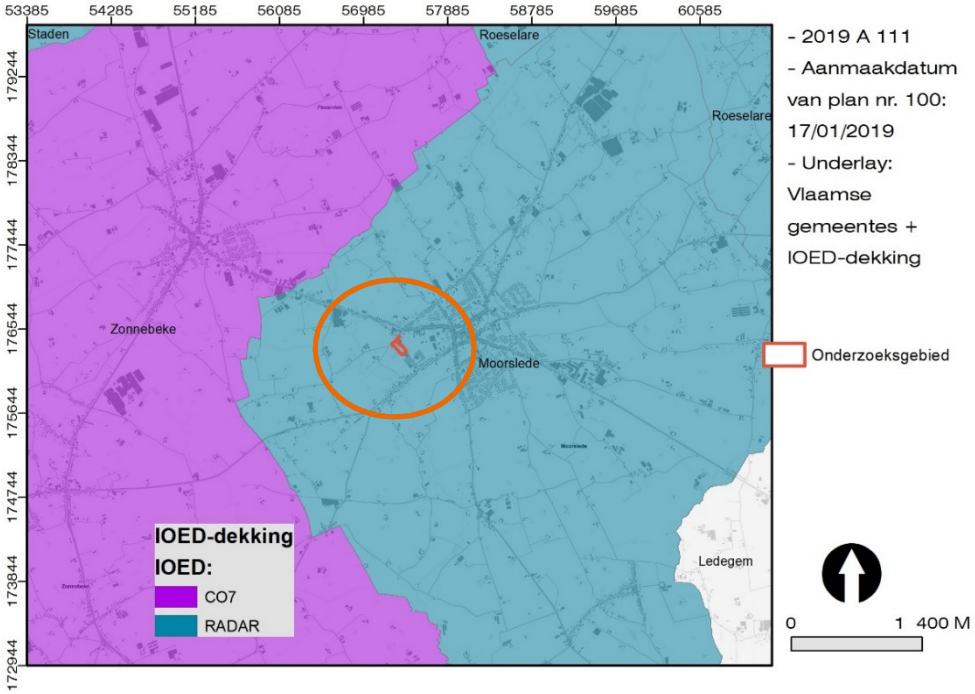

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de IOED's.

ONDERZOEK:

Moorslede, Domein Grimmertinge

ONDERDEEL	2

Beschrijving van het onderzoeksgebied

©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

INHOUDSOPGAVE

1 Beschrijvend gedeelte 2
1.1 Huidige situatie: landgebruik 2
1.2 Huidige situatie: bodembedekking 3
1.3 Ruimtelijke ordening 4
1.3.1 Gewestplan 4
1.3.2 RUP/PRUP/BPA ? 4
1.4 Beschrijving geplande werken 5
1.5 Impact op het archeologietraject 5
2 Tussentijds besluit 7
3 Bibliografie 8
4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 2 9

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Huidige situatie: landgebruik

De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen. Met andere woorden: welke impact heeft het huidige bodemgebruik op het archeologietraject ?
Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de rand van de gemeente Moorslede en wordt dus gekenmerkt door een eerder ruraal uitzicht. Deze situatie kan worden afgelezen uit het gekarteerde landgebruik.

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.

Het onderzoeksgebied staat volledig ingekleurd als een zone voor 'akkerbouw', wat neerkomt op een situatie waarbij de bodem gebruikt wordt in een rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland. Ten westen van het onderzoeksgebied is er sprake van "Weiland", dit is een bodem die bedekt is met gras en die niet gelegen is in het overstromingsgebied van een rivier. De dorpskern van Moorslede ten oosten van het onderzoeksgebied staat gekarteerd als "Andere bebouwing". Dit landgebruik komt ten dele terug op de bodembedekkingskaart voor Vlaanderen.

1.2 Huidige[1] situatie: bodembedekking

Op de bodembedekkingskaart is de 21e-eeuwse situatie grafisch weergegeven, weliswaar op een meer gedetailleerde en bijgevolg meer accurate manier.

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand.

Het akkerland wordt bebouwd met éénjarige gewassen uit de landbouwgebruikspercelen, wat in realiteit neerkomt op een maïsveld. Aan drie zijden wordt het akkerland omgeven door verharding. Het betreft de Molenstraat in het noorden en ten oosten van het onderzoeksgebied. Aan de zuidelijke rand van het onderzoeksgebied loopt een naamloze weg naar een waterbekken aan de westzijde van het onderzoeksgebied. Aan de oostzijde van het onderzoeksgebied bevindt zich nog een rij bomen.

[1] *Januari 2019.*

1.3 Ruimtelijke ordening

1.3.1 Gewestplan

De gemeente Moorslede valt binnen het gewestplan 'Roeselare – Tielt', dat dateert uit 1980. Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens dat gewestplan in een gebied voor dagrecreatie (code 0401).

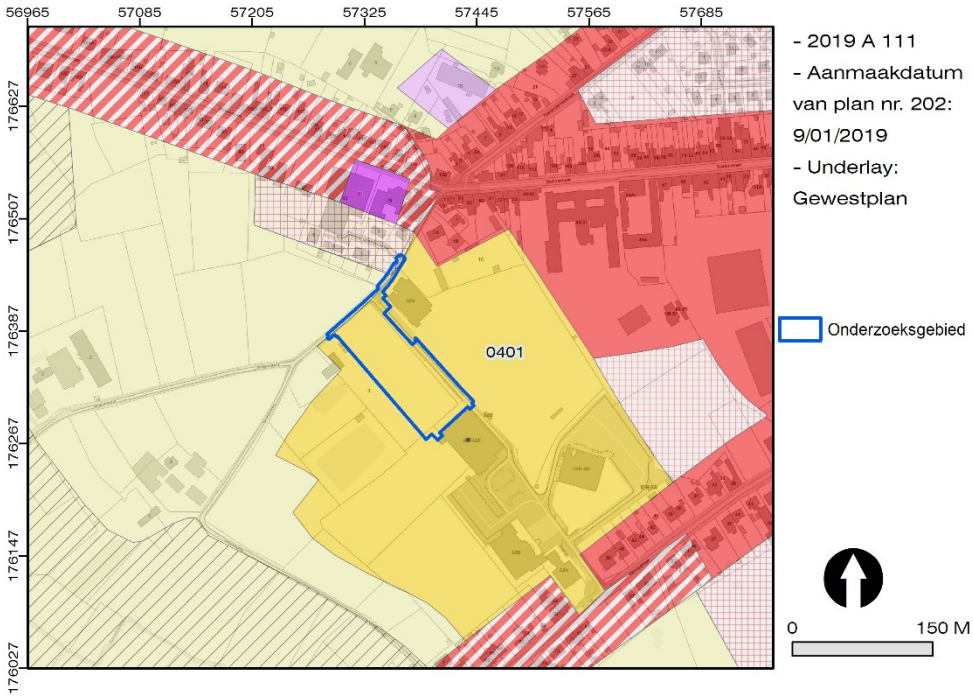

Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan 'Roeselare – Tielt'.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000.

1.3.2 RUP/PRUP/BPA ?

Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van "ruimtelijke uitvoeringsplannen" (RUP), maar dat geldt niet voor het huidige onderzoeksgebied. Bijgevolg blijft het onderzoeksgebied bestemd voor dagrecreatie.

Binnen het kader van deze bestemming wenst de initiatiefnemer het onderzoeksgebied in te richten als speelbos. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist.

1.4 Beschrijving geplande werken

Voor de geplande werkzaamheden is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist. Het onderzoeksgebied bevindt zich **buiten een vastgestelde archeologische zone**; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m². Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager, het onderzoeksgebied heeft een **oppervlakte van circa 10065 m²**.

De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied behelzen:

- Het aanleggen van een speelbos met open ruimtes en natte zones
- De inplanting van open grachten
- De aanleg van verschillende parkeerzones in grasbetontegels
- Het aanleggen van 'kiss & ride'-zones

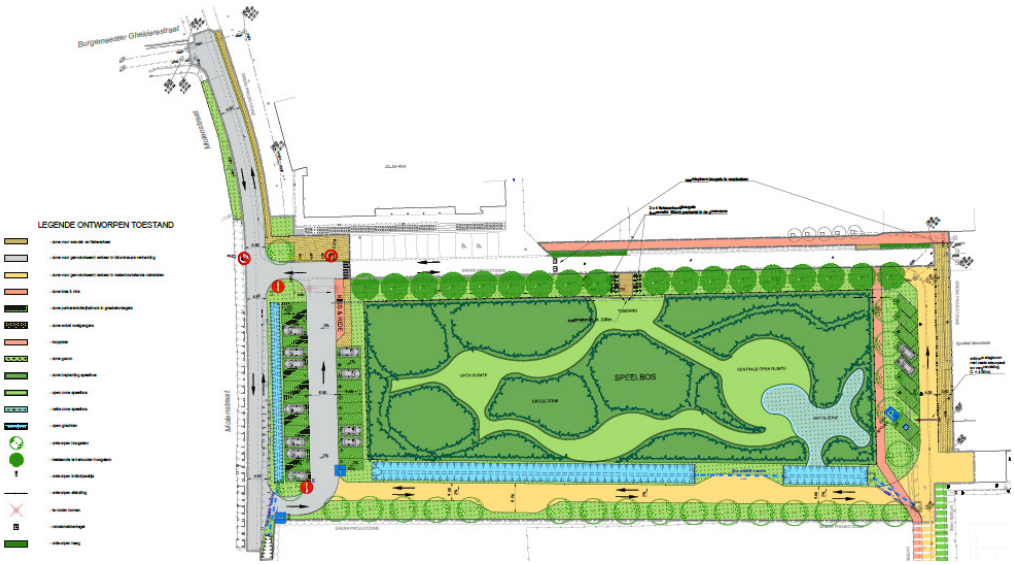

Figuur 4. Inplantingsplan (voorontwerp).

Deze geplande werken maken de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de omgevingsvergunning, noodzakelijk.

1.5 Impact op het archeologietraject

Het reguliere archeologietraject bestaat uit 1. een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem en indien noodzakelijk 2. een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

1. Een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bestaat uit een bureauonderzoek (zie Deel 3) en indien noodzakelijk niet-intrusief vooronderzoek op terrein (terreininspectie, controleboringen, ...).
2. Een vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat uit één of meerdere intrusieve vooronderzoeken.

Gezien de huidige staat van het terrein is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem mogelijk, maar is ook een vooronderzoek met ingreep in de bodem is mogelijk. Alle vooronderzoeken, zij het niet-intrusief, zij het intrusief, kunnen dus gebeuren voorafgaand aan het bekomen van de omgevingsvergunning.
Indien uit de bureaustudie blijkt dat één of meerdere vooronderzoeken noodzakelijk zouden zijn voor een inschatting en een waardering van het archeologisch kennispotentieel, dan dient dit te gebeuren voorafgaand aan het afleveren van de omgevingsvergunning. Het archeologietraject is daardoor beïnvloed: alle overige vooronderzoeken kunnen worden uitgevoerd, i.e. het archeologietraject is een zgn. regulier traject.

2 Tussentijds besluit

Op basis van de data van de bestaande toestand blijkt dat het volledige terrein in gebruik is als akkerland. Naar aanleiding van de geplande inrichting van het terrein als speelbos is een behoud van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren in situ niet mogelijk. De aan- of afwezigheid hiervan dient te worden onderzocht middels een bureaustudie en een eventueel vooronderzoek zonder of -indien nodig- met ingreep in de bodem. Op basis van de huidige toestand en de huidige bodembedekking, bestaat het archeologietraject voorafgaand aan het bekomen van een omgevingsvergunning uit een archeologienota in “regulier traject”.

3 Bibliografie

Naslagwerken

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Online bronnen:

http://www.geopunt.be/
http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
https://geoplannen.ruimteinfo.be/

4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 2

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio. 2
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand. 3
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan 'Roeselare – Tielt'. 4
Figuur 4. Inplantingsplan (voorontwerp). 5

ONDERZOEK:

Moorslede, Domein Grimmertinge

ONDERDEEL 10

Synthese en waardering

INHOUDSOPGAVE

1 Synthese 2
1.1 Datering/interpretatie van de dataset 2
1.1.1 Volledigheid van de dataset 2
1.1.2 Huidige dataset 2
1.1.3 Waardering van de archeologische site 3
1.2 Antwoord op de onderzoeksvragen 4
2 Vervolgtraject 7
2.1 Impact van de geplande werken 7
2.2 Afweging van de te nemen maatregelen 7
2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen 8
2.4 Randvoorwaarden 8
3 Bibliografie voor deel 10 9
4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 10 10

1 Synthese

1.1 Datering/interpretatie van de dataset

1.1.1 Volledigheid van de dataset

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (herinrichting en aanleggen van een speelbos).

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een bureaustudie.

Het bureauonderzoek zelf kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend, zowel landschappelijk als kadastraal
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht
- de gekende ecologische en aardkundige data zijn geïnventariseerd
- de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren van het onderzoeksgebied zijn geïnventariseerd
- het betreft een archeologienota in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen, waarbij de geplande bodemingrepen in kaart zijn gebracht
- de vervolgstrategie werd opgesteld

Het bureauonderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een historisch en archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om de gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

1.1.2 Huidige dataset

Men kan zich uiteindelijk afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.

De bureaustudie heeft aangetoond dat het onderzoeksgebied zich bevindt op een vrij gunstig gelegen positie in het landschap, met name op een uitloper van de heuvelrug van Westrozebeke. De lichte, zandlemige bodem maakt het gebied aantrekkelijk voor landbouw en veeteelt, dus ook voor (rurale) bewoning. Deze uitgelezen positie in het landschap oefende een grote aantrekkingskracht op de mens uit, en het verklaart tevens waarom de dorpskern van Moorslede zich op de

top van deze rug ontwikkelde. Op basis van het historische kaartenmateriaal kan ook gesteld worden dat het onderzoeksgebied ten minste vanaf het midden van de 18e eeuw in gebruik is als landbouwgrond enerzijds en als hoevecomplex met bijhorende boomgaard anderzijds. Enkele decennia later, rond 1840, is de bebouwing van het kaartenmateriaal verdwenen en is er slechts sprake van een gebruik als landbouwgrond. Bijgevolg worden er geen nederzettingssporen verwacht die jonger zijn dan de 18e eeuw. Wel kunnen sporen verwacht worden die dateren uit de Eerste Wereldoorlog: deze verwachting hangt eveneens nauw samen met de strategische positie in het landschap, alsook met de nabijgelegen hoeve aan de overzijde van de Molenstraat (waar heden het Jeugdcentrum gevestigd is). Deze verwachting werd tijdens de prospectie met ingreep in de bodem niet ingelost, er bleken enkel bomkraters aanwezig te zijn, een deel van het gebied is waarschijnlijk ook genivelleerd en/of geërodeerd. Er bleken geen relevante archeologische sporen aanwezig te zijn.

1.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan worden gesteld dat:

1. Het onderzoeksgebied is gelegen op een uitloper van de heuvelrug van Westrozebeke die afdaalt in westelijke richting naar de Passendalebeek toe. Het onderzoeksgebied bevindt zich dus op een vrij gunstige situatie binnen het landschap. Dit legt de verwachting naar de aanwezigheid van archeologische sporen en structuren vrij hoog.
2. Uit de huidige bodemkundige gegevens van het onderzoeksgebied kan worden afgeleid dat het onderzoeksgebied volledig is omgezet naar landbouwgrond en dat er geen sprake is van afgedekte paleo-bodems. Er is dus een uitermate lage kans op de bewaring van (en het aantreffen van) steentijdartefactsites.
3. Het onderzoeksgebied bevindt zich buiten de dorpskern van Moorslede, in een vrij ruraal gebied. Uit het historisch kaartenmateriaal kan worden afgeleid dat het onderzoeksgebied ten dele vanaf ten minste het midden van de 18e eeuw in gebruik was als akkerland en dat dit landgebruik waarschijnlijk teruggaat op een situatie uit de late middeleeuwen.
4. In de 18e eeuw bevonden zich tevens twee hoevegebouwen binnen het onderzoeksgebied, die echter vanaf de tweede helft van de 19e eeuw verdwenen zijn.
5. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd hevig gevochten in de streek rondom Moorslede, onder meer omwille van de strategische positie in het landschap. De gevolgen hiervan zijn ook binnen het onderzoeksgebied aanwezig. De beschikbare militaire kaarten geven aanwijzingen van militaire aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied en de hoeve aan de noordoostzijde van het onderzoeksgebied werd vermoedelijk gebruikt door Duitse militairen.

6. De geplande werken binnen het onderzoeksgebied behelzen de aanleg van een speelbos en het inrichten van een aantal parkingzones. Hierbij dient van een integrale verstoring van het terrein uitgegaan te worden.
7. De prospectie met ingreep in de bodem heeft echter aangetoond dat er geen waardevolle archeologisch sites aanwezig zijn.

Op basis van deze data kan dus worden besloten dat er binnen het onderzoeksgebied geen kans is op het aantreffen van waardevolle archeologische sporen en structuren.

1.2 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

Bureauonderzoek:

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*
  De beschikbare gegevens wijzen op een éénduidige stratigrafische situatie ("site zonder complexe verticale stratigrafie") waarbij de ondergrond is opgebouwd uit eolische afzettingen uit het laat-Pleistoceen. De bestaande landschappelijke en geologische bronnen wijzen dus op een mogelijke bewaring van sporensites die onder de huidige teelaarde bewaard kunnen zijn. Steentijdartefactsites worden niet verwacht.
- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*
  De bestaande historische en archeologische bronnen bieden enkel aanwijzingen over sporen uit de late middeleeuwen (sites met walgracht) in de nabije omgeving van de dorpskern van Moorslede. Binnen het onderzoeksgebied kunnen restanten van een 18e-eeuwse hoeve (teruggaand op een oudere constructie?) worden aangetroffen, alsook sporen uit de Eerste Wereldoorlog.
- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*
  Het betreft een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen. Gelet op de vele ingrepen die de aanleg van een speelbos en enkele waterbekkens met zich meebrengen, in combinatie met een vermoedelijk vrij dunne teelaarde en geen afdekkende bodempakketten, kan uitgegaan worden van een integrale verstoring van het aanwezige bodemarchief.
- *Is verder (uitgesteld) vooronderzoek of onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Aangezien de aanwezigheid van archeologische grondsporen en structuren niet kon worden uitgesloten, is een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk.

Proefsleuvenonderzoek:

- *Zijn er binnen de contouren van het onderzoeksgebied sporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?*
  Neen, de aangetroffen sporen hebben geen archeologische en/of cultuurhistorische waarde.
- *Wat is de aard, bewaringstoestand en kennispotentieel van deze sporen?*
  Het gaat in hoofdzaak om bomkraters, er is sprake van een slechte bewaring op het grootste deel van het terrein, met een matige tot goede bewaring in de noordwestelijke hoek van het terrein.
- *Wat is de densiteit en hun verspreiding?*
  Zie vorige onderzoeksvraag.
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
  De sporen kunnen worden gedateerd in de Eerste Wereldoorlog en het Interbellum.
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
  De sporen maken geen deel uit van een aanwijsbare archeologische structuur.
- *Wat is de impact van de geplande bouwwerken op deze sporen?*
  Er wordt uitgegaan van een totale verstoring. Dit heeft echter geen impact op de archeologische kennis van het gebied.
- *Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap en de bodem ?*
  Er is een vastgestelde relatie tussen de lage densiteit aan sporen en de erosie van de bodem. Verder is er een relatie tussen de bomkraters en de strategische positie van het dorp tijdens de Eerste Wereldoorlog.
- *Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied ?*
  Er dienen verder geen maatregelen te worden genomen.
- *Welke methodologische lessen kunnen uit het onderzoek worden getrokken en hoe is dit van toepassing op toekomstig onderzoek in het frontgebied van WO1 ?*
  De erosie van een bodem, zowel historisch als recent, heeft een duidelijke impact op de bewaring van de archeologische sporen en structuren. De erosie kan worden vastgesteld door middel van boringen of landschappelijke profielputten. Het is echter tot op heden niet mogelijk om op basis van een dergelijke subtiele en soms plaatselijk zeer sterk wisselende erosie, de aan- of afwezigheid van archeologische sites uit te sluiten. De voornaamste methodologische les in dit onderzoek is dat het fysiek vaststellen van sporen en structuren tot nader order de beste, snelste

en economisch meest verantwoorde methode is voor een hard besluit of de aan- of afwezigheid van archeologische sites in het frontgebied van WO1.

2 Vervolgtraject

2.1 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het onderzoeksgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken bestaat uit het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen.

De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied omvatten reeds:

- Het aanleggen van een speelbos met open ruimtes en natte zones
- De inplanting van open grachten
- De aanleg van verschillende parkeerzones in grasbetontegels
- Het aanleggen van 'kiss & ride'-zones

Gelet op deze geplande integrale verstoring van het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, maar de afwezigheid van een archeologische site, dienen geen maatregelen genomen te worden teneinde deze archeologische waarden vast te stellen, te registreren en waarderen, en te behoeden van vernietiging.

2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele methodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	JA	NEE	NEE	Kan zinvolle informatie opleveren over de aangetroffen sporen en structuren. Dit kan zinvol zijn in de dataprocessing van de prospectie met ingreep in de bodem.
Geofysisch onderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Hoge kostprijs. Het aantreffen van sporensites is mogelijk maar niet aangetoond, uiteindelijk dienen de surveydata alsnog met veldwerk te worden geverifieerd.
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	Kan aanwijzingen bieden voor de aanwezigheid van een archeologische site, maar biedt hierover geen uitsluitsel.
Landschappelijke boringen	NEE	NEE	NEE	NEE	Niet noodzakelijk, de bestaande aardkundige data bieden

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
					voldoende aanwijzingen om te stellen dat er sprake is van een éénduidige stratigrafie waardoor de kans op het aantreffen van steentijdartefactsites extreem klein is.
Verkennende en waarnemende archeologische boringen	NEE	NEE	NEE	NEE	Er zijn aardkundige indicatoren dat de kans op het aantreffen van steentijdartefactsites extreem klein is.
Proefsleuven	NEE	JA	NEE	JA	Is uitgevoerd ,zie deel 9..
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie en de reeds uitgevoerde onderzoeken, kan gesteld worden dat verder onderzoek op de site niet noodzakelijk is.

2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Binnen het onderzoeksgebied zal het bodemarchief door de geplande werken verstoord worden, waardoor strikt gezien een behoud van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed in situ niet mogelijk is.
Gezien het feit echter dat de ingezamelde data aangetoond hebben dat het onderzoeksgebied geen potentieel tot archeologische kenniswinst bevat, worden verdere maatregelen niet noodzakelijk geacht. De werken hebben geen impact op het archeologisch kennispotentieel.
In deze optiek is het gedetailleerd uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, zo goed als nihil is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

3 Bibliografie voor deel 10

Naslagwerken

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Van Ranst E. & Sys C.. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

http://www.geopunt.be/
https://www.dov.vlaanderen.be/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/
https://cai.onroerenderfgoed.be/
http://uurl.kbr.be
https://www.cartesius.be/

4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 10

Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent
BTW: BE 0677.720.687
IBAN: BE25890214307282
BIC: VDSP BE 91
Tel. 0032 472 89 97 66
E-mail: info@hembyse.net
Web: www.hembyse.net

HEMBYSE